

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2003

**LATVIJAS REPUBLIKAS
UZŅĒMUMU REĢISTRS**

UR

SATURS

Priekšvārds	3
Iestādes juridiskais statuss un struktūra	4
Iestādes galvenie uzdevumi un prioritātes	6
Iestādes darbības rezultāti	9
Programmu rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu izvērtējums	16
Pasākumi, kas veikti pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai	17
Iekšējās kontroles efektivitāte, plānotie uzlabojumi	21
Sabiedrības aptaujas rezultāti	22
Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	26
Prognozes un plāni nākamajam gadam	27
Starptautiskie projekti	29
Finansējums un tā izlietojums	31

PRIEKŠVĀRDS

2003. gada darbu Uzņēmumu reģistrā raksturo trīs prioritātes — gatavošanās Latvijas uzņemšanai Eiropas Savienībai, gatavošanās biedrību un nodibinājumu reformai un Komerclikuma reformas turpināšana. Tie ir svarīgākie juridiskie jautājumi, kuri skar mūsu klientu intereses, taču liels darbs ieguldīts arī klientu apkalpošanas servisa uzlabošanā — esam labiekārtojuši telpas ne tikai Rīgā, bet arī reģionos.

Latvijas dalība Eiropas Savienībā būtiski neietekmē komercdarbību regulējošos normatīvos aktus, jo Komerclikums atbilst Eiropas Komisijas direktīvām uzņēmējdarbības tiesību jomā. Komerclikums, kurš pieņemts uzņēmējdarbības vides uzlabošanai, stājās spēkā jau 2002. gada 1. janvārī un Komerclikuma reformas pārejas posms ilgst līdz 2005. gadam. Taču, esot Eiropas Savienības dalībvalstij, uz Latviju attiecas regula par Eiropas ekonomisko interešu grupējumiem un arī regula par Eiropas uzņēmējdarbībām. Lai nodrošinātu šo jauno uzņēmējdarbības formu reģistrāciju, esam pilnveidojuši reģistra informāciju tehnoloģiju iespējas un sagatavojuši attiecīgos normatīvos aktus.

Uzņēmumu reģistrs piedalījies biedrību un nodibinājumu reformas tiesiskā regulējuma izstrādē, kā arī tehniski sagatavojies reformas ieviešanai, kas sāksies 2004. gada 1. aprīlī un paredz visu sabiedrisko organizāciju pārreģistrāciju.

2003. gadā Komerclikuma reforma noritējusi bez sarežģījumiem un lielākais darbs ieguldīts sabiedrības izglītošanā — semināru organizēšanā un informatīvo materiālu izstrādē, tajā skaitā pilnveidojot mājas lapu angļu un krievu valodā. Analizējot statistiku, redzams, ka lielākā daļa uzņēmēju pārreģistrācijas formalitātes atlikuši uz reformas termiņa pēdējiem mēnešiem — tādējādi 2004. gada reģistra darba prioritāte būs nodrošināt sekmīgu Komerclikuma reformas pabeigšanu atbilstoši augstiem klientu apkalpošanas standartiem.

Uzņēmumu reģistra galvenais valsts notārs Jānis Endziņš

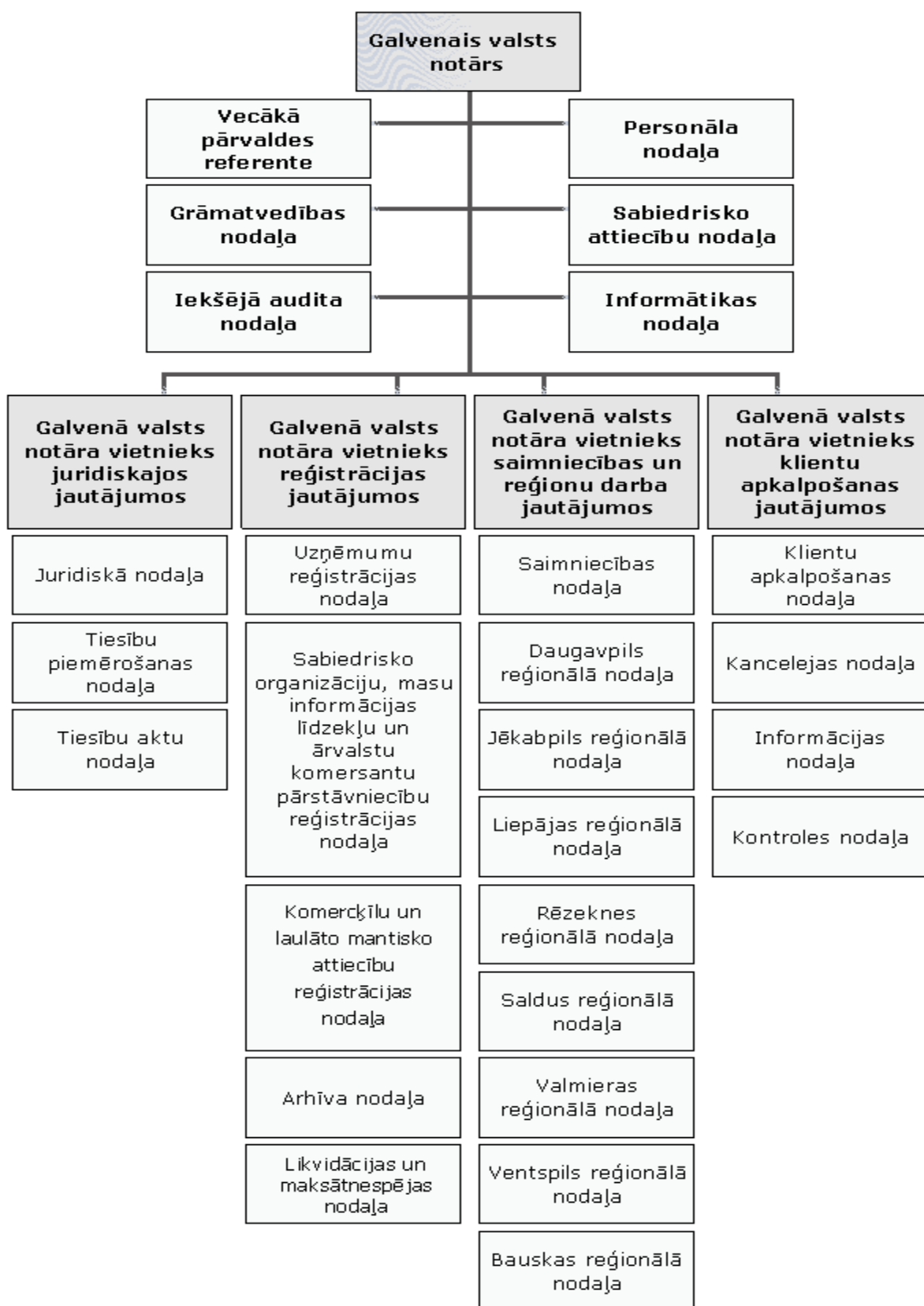
IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs (turpmāk - reģistrs) ir tiešās pārvaldes iestāde, kas Latvijas Republikas teritorijā reģistrē uzņēmumus (uzņēmējsabiedrības), to filiāles un pārstāvniecības, kā arī visas izmaiņas to darbības pamatdokumentos un veic citas likumdošanas aktos paredzētās darbības. Tāpat reģistrs reģistrē komersantus un pārreģistrē uzņēmumus (uzņēmējsabiedrības) no uzņēmumu reģistra komercreģistrā. Reģistrējam arī masu informācijas līdzekļus, sabiedriskās organizācijas, laulāto mantiskās attiecības un arodbiedrības, koncesiju līgumus, komercķīlas, izšķirošās ietekmes. Kārto politisko partiju reģistru, kā arī gatavo tieslietu ministra lēmuma projektus.

Reģistrs ir juridiska persona, kas darbojas Tieslietu ministrijas pārraudzībā. Reģistra darbību regulē likums «Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru», Ministru kabineta apstiprināts iestādes nolikums un citi normatīvie akti. Reģistru vada galvenais valsts notārs, kuru pēc tieslietu ministra ieteikuma ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru kabinets.

Iestādei ir centrālais aparāts un astoņas reģionālās nodaļas lielākajos Latvijas centros: Bauskā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Liepājā, Rēzeknē, Saldū, Valmierā un Ventspilī. Reģistra centrālais aparāts nodrošina reģistrāciju un pārējās funkcijas Rīgā, kā arī organizē darbu reģionālajās nodaļās.

Uzņēmumu reģistra struktūra

IESTĀDES GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES

Uzņēmumu reģistra attīstības stratēģiskie virzieni ir saistīti ar iestādes profesionalitātes uzlabošanu un uz klientu orientētas valsts iestādes darba pilnveidošanu. Lai to paveiktu, Reģistrs turpinājis informācijas sistēmu integrāciju ar citiem publiskiem reģistriem — Iekšlietu ministrijas Informācijas centru, Valsts Zemes dienestu, Vienoto Datorizēto Zemesgrāmatu, Valsts ciltslietu informācijas datu apstrādes centru, tādējādi nodrošinot procesu kvalitātes uzlabošanu, publisko pakalpojumu rezultātu uzlabošanu, vienas aģentūras principu ieviešanu un datu sinhronizāciju starp reģistriem.

1998. gada 17. augustā noslēgtais sadarbības līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts ieņēmumu dienestu un sabiedrību ar ierobežotu atbildību (SIA) “LURSOFT” par informācijas apmaiņu, nodrošina, ka Uzņēmumu reģistrs nodod datus par reģistrētajiem subjektiem Valsts ieņēmumu dienestam vienas dienas laikā, līdz ar to dati vairs nav jāvada manuāli un dati abos reģistros ir savstarpēji atbilstoši.

2000. gada 5. decembrī noslēgts līgums starp Uzņēmumu reģistru, Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi un SIA “LURSOFT” par iespēju Uzņēmumu reģistram pirms reģistrācijas pārbaudīt personu datus Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Informatīvajā sistēmā tiešsaistes režīmā. Tādējādi novērsta iespēja reģistrēt uzņēmumus (uzņēmēj sabiedrības) un komersantus, izmantojot mirušas vai neeksistējošas personas datus.

2002. gada 14. oktobrī noslēgts sadarbības līgums starp Uzņēmumu reģistru, Iekšlietu ministrijas Informācijas centru un SIA “LURSOFT” par informācijas elektronisku apmaiņu. Šīs sadarbības ietvaros Uzņēmumu reģistrs iegūst ziņas par Nederīgajiem personu apliecinošiem dokumentiem, tādējādi novēršot iespēju reģistrācijas procesā izmantot nepatiesus datus. Savukārt Uzņēmumu reģistrs nodod Informācijas centram nepieciešamos datus par Sodu reģistrā iekļauto juridisko personu likvidāciju. Turklāt Uzņēmumu reģistrs nodod datus par sastādītajiem administratīvajiem protokoliem elektroniskā formā Sodu reģistram, tādējādi šie dati Sodu reģistram vairs nav jāvada manuāli.

2003. gada 28. februārī noslēgts līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts zemes dienestu un SIA "LURSOFT" par informācijas elektronisku apmaiņu. Sadarbības ietvaros Uzņēmumu reģistrs iegūst ziņas par adresēm, tādējādi novēršot iespēju reģistrācijas procesā izmantot nepatiesus datus, savukārt Valsts zemes dienests iegūst datus par reģistrētajiem uzņēmumiem.

Lai uzlabotu informācijas apmaiņu ar kustamo lietu reģistriem un uzlabotu komercķīlu reģistrācijas procesu un datu kvalitāti, Uzņēmumu reģistrs jau no 1998. gada aktīvi iesaistās kustamo lietu reģistru vienotas sasaistes nodrošināšanā. Tā rezultātā:

- 1998. gada 12. augustā noslēgts sadarbības līgums starp Uzņēmumu reģistru un VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija";
- 2002. gada 20. novembrī noslēgts trīspusējs līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts SIA "Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs" un SIA "LURSOFT";
- 2003. gada 11. martā noslēgts trīspusējs līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts tehniskās uzraudzības inspekciju un SIA "LURSOFT".

Noslēgtie sadarbības līgumi nodrošina Komerckķīlu reģistram iespēju elektroniskā veidā saņemt un nosūtīt informāciju par transportlīdzekļiem, traktortehniku, dzīvniekiem un ganāmpulkiem komercķīlu reģistrācijai, tādējādi samazinot iespējamās datu neprecizitātes un nodrošinot ātru un ērtu datu saņemšanu.

2003. gada 2. septembrī noslēgts trīspusējs līgums starp Uzņēmumu reģistru, Tieslietu ministriju un SIA "LURSOFT" par datu apmaiņu. Datu apmaiņas rezultātā Uzņēmumu reģistrs elektroniski iegūst informāciju laulāto mantisko attiecību reģistrācijas procesam par laulātajiem piederošajiem nekustamiem īpašumiem no valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas.

Kā galvenais uzdevums jāmin Komerclikuma reformas realizācija: salīdzinot ar reformas pirmo — 2002. gadu — astoņas reizes pieaudzis komercķīlā pārreģistrēto uzņēmumu skaits. Uzņēmumu reģistrs ir arī veicis pasākumus, lai stimulētu uzņēmējus pārreģistrēties — organizējis informatīvus seminārus uzņēmējiem un masu mediju pārstāvjiem, un publicējis izskaidrojošus materiālus preses izdevumos. Izveidotas iestādes interneta mājas lapas www.ur.gov.lv sadaļas angļu un krievu valodā, kurās

pieejama plaša informācija par Uzņēmumu reģistra funkcijām un dažādu subjektu reģistrāciju un pārreģistrāciju, kā arī dokumentu paraugi.

Reģistra prioritātes, veicot likumā noteikto funkciju izpildi, ir tiesiskums, korupcijas nepieļaujamība un sabiedrības interešu ievērošana. Iestādes svarīgākais uzdevums ir kalpot sabiedrības interesēm, nodrošinot likumā paredzēto funkciju izpildi, sniedzot kvalitatīvus un pieejamus pakalpojumus klientiem, gan veicot reģistrāciju, gan nodrošinot informācijas pieejamību. Klientu vērtējums tiek pētīts, veicot aptaujas, kas tiek organizētas katru gadu (šāda aptauja tika veikta arī 2003. gadā), piesaistot papildus resursus no augstskolām. Pamatojoties uz šiem pētījumiem, Uzņēmumu reģistrs analizē iespējas veikt iespējamus uzlabojumus klientu apkalpošanas kultūrā. 2003. gadā palielināts darba vietu skaits Uzņēmumu reģistra klientu apkalpošanas zālē Rīgā, lai maksimāli samazinātu laiku, kas reģistra klientiem jāpavada, gaidot savu kārtu uz apkalpošanu. Reģistrs strādājis arī pie reģionālo biroju (centru) labiekārtošanas un klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošanas — jaunās telpās ir iekārtotas divas nodaļas: Saldus reģionālā nodaļa (piekritība Saldus un Dobeles rajons) un Valmieras reģionālo nodaļu (piekritība Alūksnes, Cēsu, Limbažu, Gulbenes, Valmieras, Valkas rajons). Tāpat arī papildināts informatīvo materiālu klāsts par Uzņēmumu reģistra kompetencē esošiem jautājumiem (informācija par dažādu subjektu reģistrāciju, pārreģistrācijas jautājumiem, reorganizāciju, utt.).

Lai veidotu reģistru kā klientam atvērtu iestādi, liela uzmanība tiek veltīta e-dokumentu ieviešanai iestādes lietvedībā, tas mazinātu birokrātiju un palielinātu caurspīdīguma principu gan iestādes darbinieku vidū, gan arī saskarsmē ar klientiem. Tā, piemēram, reģistra klientiem 2003. gadā bija pieejama iespēja elektroniski iesniegt pieteikumus komercķīlu reģistrācijai, kā arī iespēja pieteikuma izskatīšanas gaitai sekot līdz internetā. Tāpat reģistra interneta mājas lapā kopš 2003. gada jūnija iespējams sekot reģistrā iesniegta dokumenta izskatīšanas gaitai; kopš gada sākuma tiek publicēti arī galvenā valsts notāra lēmumi.

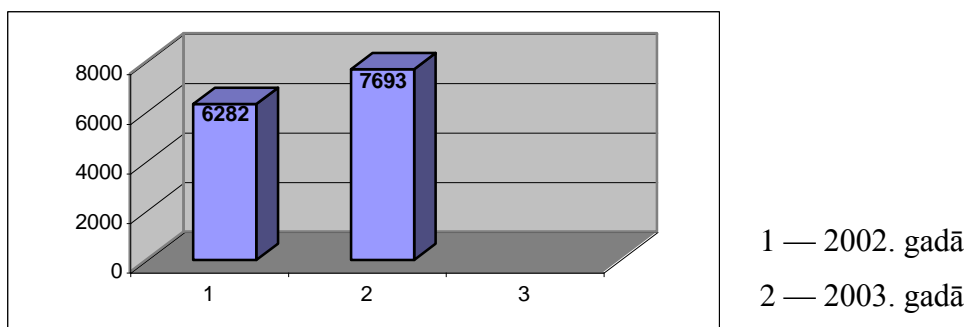
2003. gadā reģistrs uzsācis arodbiedrību reģistrāciju, kā arī vienkāršotās likvidācijas procedūru pret tiem uzņēmumiem, kuru darbībā konstatēti pārkāpumi.

IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

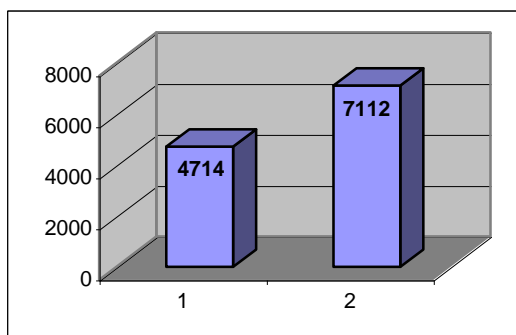
2003. gadā salīdzinot ar iepriekšējo gadu audzis visu reģistrēto subjektu skaits. Salīdzinot ar pērnā gadu, par 22% šogad palielinājies Uzņēmumu reģistrā reģistrēto jauno uzņēmumu skaits. Šis rādītājs ir vērtējams kā ļoti pozitīvs un norāda, ka jaunu uzņēmumu dibināšana ir nostabilizējusies, jo kopš 1992. gada reģistrēto uzņēmumu skaits ik gadu saruka — ja 1991. gadā tika reģistrēti 16 314 uzņēmumi, 2002. gadā šis skaits bija sarucis līdz 6287.

Uzņēmumu reģistrācija

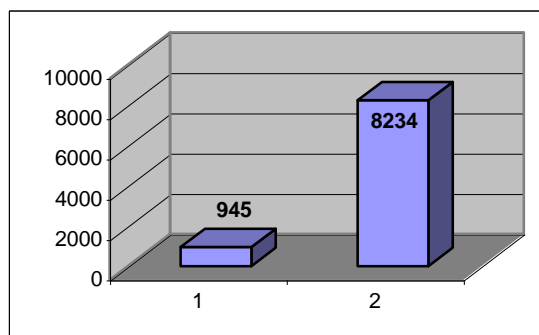
Tendences liecina, ka 2003. — Komerclikuma reformas otrajā gadā — strauji pieaudzis pārreģistrēto uzņēmumu skaits. Salīdzinot ar 2002. gadu pārreģistrējušies 8 reizes vairāk uzņēmumu, bet komercreģistrā no jauna reģistrēto īpatsvars pieaudzis par 31%. No visiem subjektiem komercreģistrā visvairāk ierakstīja sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) — 87% no kopējā uzņēmumu skaita, kā arī individuālos komersantus (11%) un akciju sabiedrības (1%).

Jaunu komersantu reģistrācija

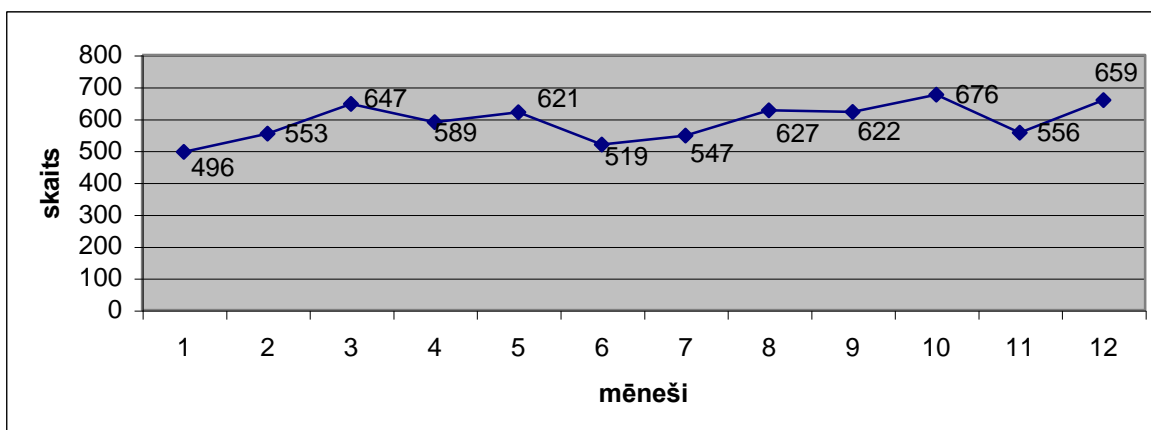
1 — 2002. gadā   2 — 2003. gadā

Uzņēmumu pārreģistrācija no uzņēmumu reģistra komercreģistrā

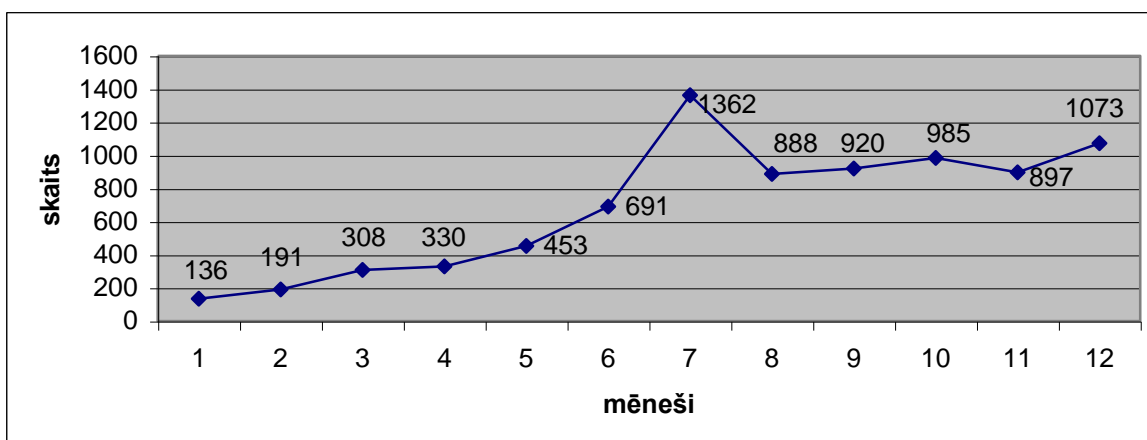

1 — 2002. gadā   2 — 2003. gadā

Jaunu subjektu reģistrācija komercreģistrā 2003. gada mēnešos

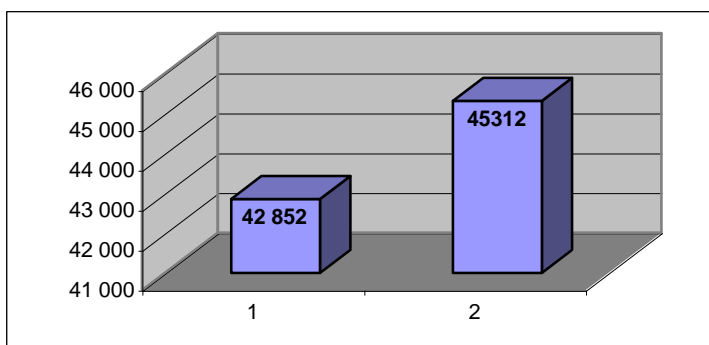

No uzņēmumu reģistra komercreģistrā pārreģistrētie subjekti 2003. gada mēnešos

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem turpinājies pieaugt iesniegto gada pārskatu skaits — šogad iesniegts par 5% vairāk gada pārskatu nekā 2002. gadā: tad Uzņēmumu reģistrs pavisam saņēma 42 852 uzņēmumu iepriekšējā finanšu gada pārskatus, bet 2003. gadā — 45 312 iepriekšējā gada pārskatus.

Gada pārskatu iesniegšana

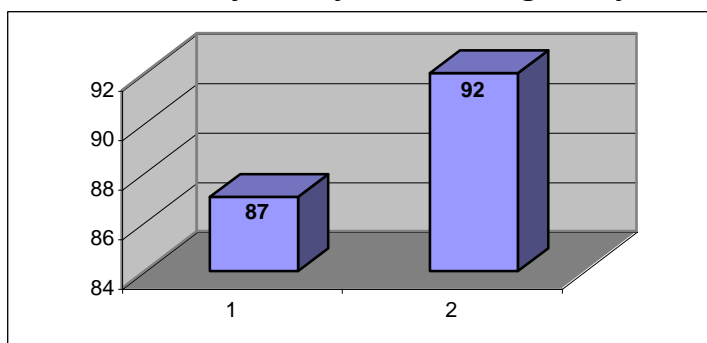

1 — 2002. gadā
2 — 2003. gadā

Gada pārskats ir viens no tiem dokumentiem, kurš sabiedrībai rada priekšstatu par uzņēmuma darbu iepriekšējā finanšu gadā, tāpēc Uzņēmumu reģistrs gada pārskatu iesniegšanu saista ne tikai ar likuma prasību izpildi, bet arī ar uzņēmuma godaprātu pret saviem klientiem, partneriem un kreditoriem.

Tikai nedaudz pieaugusi masu informācijas līdzekļu reģistrācija — ja 2002. gadā pavisam tika reģistrēti 87 masu informācijas līdzekļi, tad 2003. gadā to skaits bija pieaudzis līdz 92.

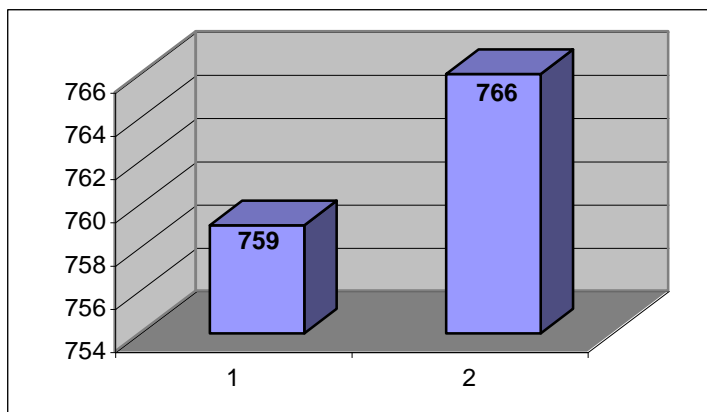
Masu informācijas līdzekļu reģistrācija

1 — 2002. gadā
2 — 2003. gadā

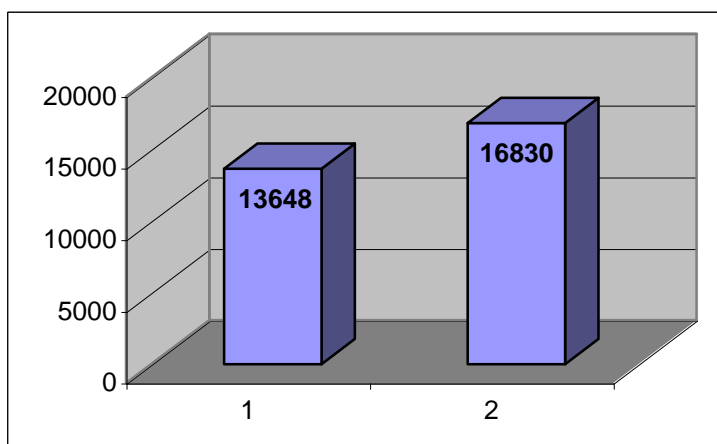
Praktiski nav mainījusies sabiedrisko organizāciju dibināšanas aktivitāte kopš 2001. gada — reģistrēto subjektu skaits sabiedrisko organizāciju reģistrā pēdējo trīs gadu laikā ir bijis līdzīgs (ap 770). Tomēr Uzņēmumu reģistrs prognozē izmaiņas 2004. gadā, līdz ar Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanos un reformu, kas saistībā ar šo likumu skars sabiedriskās organizācijas. Biedrību un nodibinājumu likums tika pieņemts 2003. gada 30. oktobrī un tas stāsies spēkā 2004. gada 1. aprīlī.

Sabiedrisko organizāciju reģistrācija

1 — 2002. gadā
2 — 2003. gadā

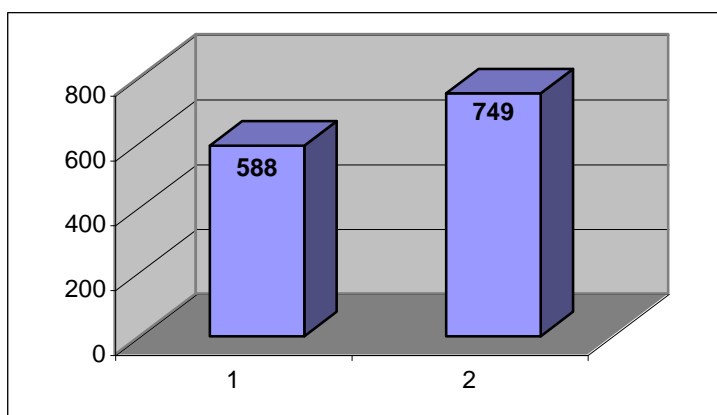
Komerčtūlu reģistrācija

1 — 2002. gadā

2 — 2003. gadā

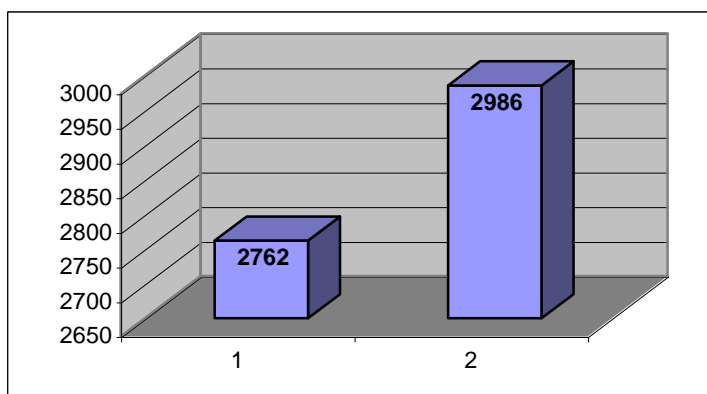
Laulāto mantisko attiecību reģistrācija

1 — 2002. gadā

2 — 2003. gadā

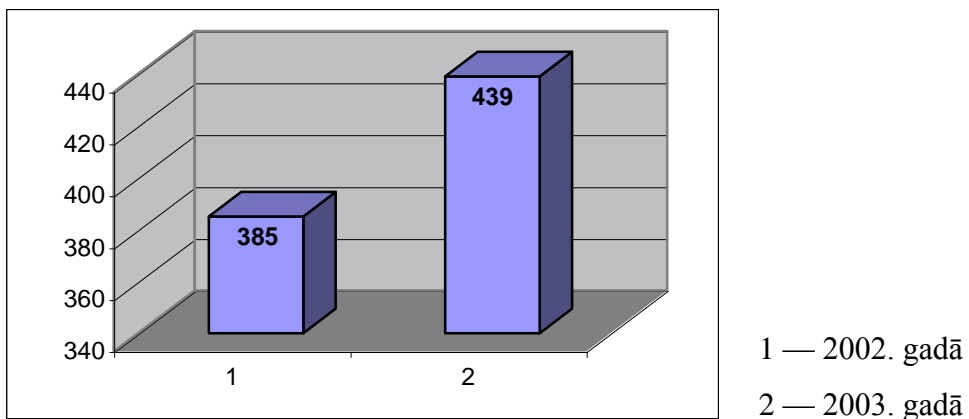
Likvidētie uzņēmumi

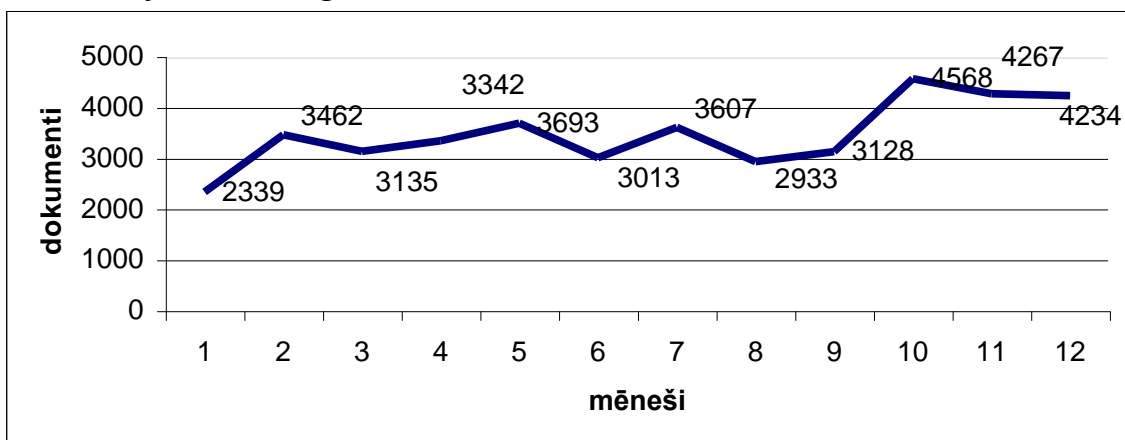
1 — 2002. gadā

2 — 2003. gadā

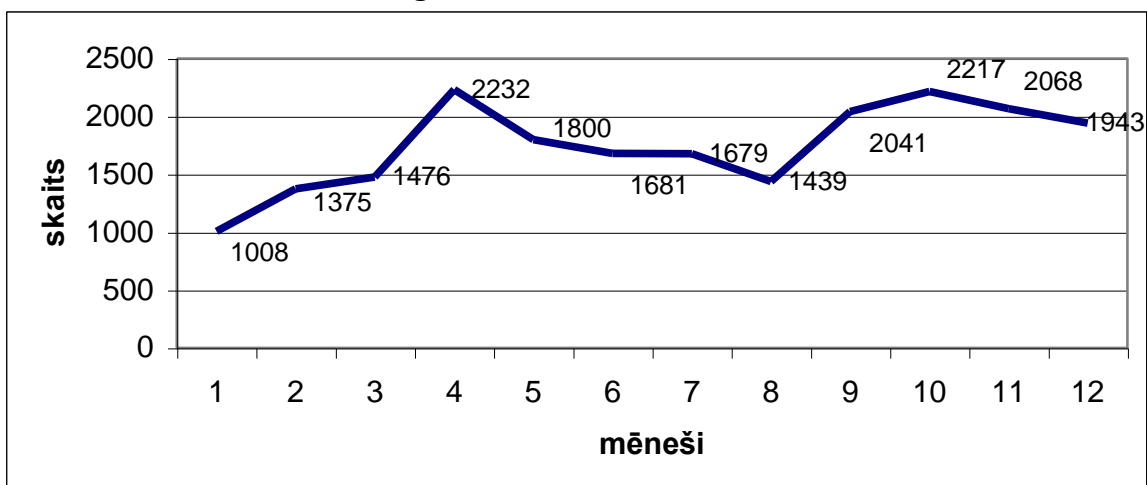
Pabeigti maksātspējas procesi, kuros administratora funkcijas veic reģistrs

Kancelejas nodaļā reģistrētie dokumenti

Nosūtītās vēstules 2003. gadā

Avots — Uzņēmumu reģistra Kancelejas nodaļas 2003. gada darbības atskaite

Viena no nozīmīgākajām Uzņēmumu reģistra funkcijām ir informācijas sniegšana par reģistrā ierakstītajiem subjektiem, turklāt šai informācijai ir arī juridisks spēks. 2003.gadā Uzņēmumu reģistrs sagatavoja informāciju par aptuveni 64 800 reģistrētajiem subjektiem (vidēji mēnesī — 5400, vidēji dienā — 270). Līdz 2003. gada novembrim, kad mainījās valsts nodevu likmes par informācijas sniegšanu (jaunie Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka valsts nodevas par informācijas sniegšanu noteiktos termiņos, stājās spēkā 2003. gada 29. oktobrī), maksas informācijas pieprasījumiem aptuveni 30% gadījumu tika maksāta paaugstinātā valsts nodeva (5X un 10X apmērā), un informācija tika sagatavota 1 — 24 stundu laikā. Stājoties spēkā jaunajiem noteikumiem, pieauga pieprasījumu skaits, uz kuriem atbildes jāsniedz 1 — 24 stundu laikā (2003. gada decembrī šādu pieprasījumu bija 51% no kopējā daudzuma), bet samazinājās gadījumu skaits, kad par šādu pakalpojumu tika maksāta paaugstināta valsts nodeva (5X un 10X apmērā).

Uzņēmumu reģistrs sniedz informāciju par reģistrētajiem subjektiem trīs veidos: izziņas (70%), dokumentu kopijas (20%), reģistrācijas lietu apskate (10%). Vidēji vienā dienā uz apskati sagatavotas un izsniegtas 17 reģistrācijas lietas. Šis rādītājs palicis nemainīgs salīdzinājumā ar 2002.gadu.

2003. gadā Uzņēmumu reģistrs saņēma un reģistrēja 43 340 informācijas pieprasījumus un salīdzinot ar 2002. gadu, saņemto pieprasījumu skaits bija pieaudzis par 30 %.

Uzņēmumu reģistrā saņemto informācijas pieprasījumu skaits 2002. un 2003. gadā

Ziņu pieprasījumu skaits	2002.	2003.	Starpība
Gadā	33 316	43340	+ 10 024
Mēnesī (vidēji)	3150	3612	+ 462
Dienā (vidēji)	145	173	+ 28

Avots – Uzņēmumu reģistra Informācijas nodaļas 2003. gada darbības atskaite

2003. gada 22. maijā stājās spēkā grozījumi likumā «Par uzņēmējdarbību», paredzot, ka Uzņēmumu reģistrs, ievērojot atbilstošo procedūru, ir tiesīgs izslēgt no uzņēmumu reģistra tos uzņēmumus, kuri pēc saņemtās informācijas no nodokļu

administrācijas gada laikā pēc reģistrācijas Uzņēmumu reģistrā nav uzsākuši uzņēmējdarbību; sistemātiski attiecīgajai nodokļu administrācijai neiesniedz likumos paredzētos pārskatus, deklarācijas vai nodokļu aprēķinus, kā arī nav paziņojuši par savas darbības pārtraukšanu un nav informācijas par uzņēmuma darbību; nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētā adrese faktiski nepastāv. Vienkāršotās likvidācijas process iespējams arī gadījumos, kad uzņēmums atkārtoti neiesniedz Uzņēmumu reģistrā gada pārskatus. Minētie likuma grozījumi uzņēmuma izslēgšanas no uzņēmumu reģistra procedūru būtiski vienkāršo, tādējādi ietaupot resursus un mazinot tiesu noslogojumu, kā arī ļaujot Uzņēmumu reģistram pilnvērtīgāk realizēt valsts kontroles funkciju.

Vienkāršotā likvidācija

Uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības) par kuriem saņemti Valsts ieņēmumu dienesta pieteikumi vienkāršotās likvidācijas uzsākšanai	14390
Nosūtīti brīdinājumi par vienkāršotās likvidācijas procesa uzsākšanu un trūkumu novēršanu	2558
Atbildes uz Uzņēmumu reģistra reģionālo nodaļu jautājumiem par vienkāršoto likvidāciju	87
Pārsūtīti Valsts ieņēmumu dienesta pieteikumi reģionālajām nodaļām pēc piekritības	129
Kreditoru pieteikumi	300
Izziņas no Valsts ieņēmumu dienesta par uzņēmumu (uzņēmēj sabiedrību) saistībām ar budžetu	500
Izbeigts vienkāršotās likvidācijas process	1

Avots — Uzņēmumu reģistra Kontroles nodaļas 2003. gada darbības atskaite

PROGRAMMU REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDES ANALĪZE UN VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻU IZVĒRTĒJUMS

2003. gadā Uzņēmumu reģistra darbības nodrošināšanai tika piešķirta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem Ls 947 233 (2002. gadā — Ls 1 164 469), kā arī tika plānoti ieņēmumi no maksas pakalpojumiem Ls 5500 apmērā (tikpat arī 2002. gadā).

Pārskata perioda beigās naudas līdzekļu atlikums bija Ls 13, kuri tika ieģrāmatoti kā slēgtie budžeta asignējumi.

Analizējot Uzņēmumu reģistra rezultatīvo rādītāju izpildi 2003. gadā, redzams, ka salīdzinoši ar plānotajiem rezultatīvajiem rādītājiem pieaudzis jauno reģistrēto uzņēmumu skaits (plānots 7000, bet faktiski reģistrēti 7693), pieauguši veiktie grozījumi uzņēmumu reģistrācijas lietās (plānoti 15 500, faktiski reģistrēti 36 869), pieaugusi uzņēmumu pārreģistrācija komercreģistrā (plānots 7000, pārreģistrēts 8235), kā arī salīdzinoši ar plānoto pieaudzis izsniegto informācijas vienību skaits (plānots 65 000, izsniegtas 80 900 vienības).

Par Uzņēmumu reģistra darbību 2003. gadā liecina arī ieskaitīto valsts nodevu analīze salīdzinoši ar 2003. gada plānu un izpildi (skatīt pielikumā). 2003. gadā no valsts nodevām bija plānots iekasēt Ls 1 650 000, bet tika iekasētas valsts nodevas Ls 2 030 888 apmērā, kas ir par Ls 380 888 jeb 23% vairāk. Salīdzinot ar 2002. gadu, valsts nodevas 2003. gadā tika iekasētas par Ls 443 795 jeb 28% vairāk (2002. gada ieņēmumi no valsts nodevām bija Ls 1 587 093, bet 2003. gada ieņēmumi — Ls 2 030 888). 2003. gadā salīdzinot ar 2002. gadu valsts nodevas par reģistrāciju palielinājušās par 21%, valsts nodevas par grozījumu veikšanu reģistrācijas lietās par 40%, valsts nodevas par informācijas izsniegšanu — par 39%, bet par komercķīlu reģistrāciju un dzēšanu — par 17%. 2003. gadā faktiski iekasētās valsts nodevas pārsniedz plānotās — par reģistrāciju — par 15%, par grozījumu izdarīšanu reģistrācijas lietās — par 37%, par informācijas izsniegšanu — par 32% un par komercķīlu reģistrāciju — par 15%.

PASĀKUMI, KAS VEIKTI PAKALPOJUMU KVALITĀTES UZLABOŠANAI

Uzņēmumu reģistrs ir noslēdzis vairākus sadarbības līgumi ar publisko reģistru turētājiem par informācijas elektronisko apmaiņu, tādējādi nodrošinot procesu kvalitātes uzlabošanu, publisko pakalpojumu rezultātu uzlabošanu, vienas pieturas aģentūras principu ieviešanu un datu sinhronizāciju starp reģistriem.

2003. gada 28. februārī noslēgts līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts zemes dienestu un SIA "LURSOFT" par informācijas elektronisko apmaiņu. Sadarbības ietvaros Uzņēmumu reģistrs iegūst ziņas par adresēm, tādējādi novēršot iespēju reģistrācijas procesā izmantot nepatiesus datus, savukārt Valsts zemes dienests iegūst datus par reģistrētajiem uzņēmumiem.

Lai uzlabotu informācijas apmaiņu ar kustamo lietu reģistriem un uzlabotu komercķīlu reģistrācijas procesu un datu kvalitāti, Uzņēmumu reģistrs jau no 1998. gada aktīvi iesaistās kustamo lietu reģistru vienotas sasaistes nodrošināšanā. Pārskata periodā — 2003. gada 11. martā — noslēgts trīspusējs līgums starp Uzņēmumu reģistru, Valsts tehniskās uzraudzības inspekciju un SIA "LURSOFT", kas nodrošina komercķīlu reģistram iespēju elektroniskā veidā saņemt un nosūtīt informāciju par transportlīdzekļiem, traktortehniku, dzīvniekiem un ganāmpulkiem komercķīlu reģistrācijai, tādējādi samazinot iespējamās datu neprecizitātes un nodrošinot ātru un ērtu datu saņemšanu.

Tāpat uzsākta sadarbība datu apmaiņai par laulāto mantisko attiecību reģistra ierakstiem ar Ceļu satiksmes drošības direkciju, Valsts ciltsdarbu datu apstrādes centru, Valsts tehniskās uzraudzības inspekciju, Civilās aviācijas administrāciju.

2003. gada 2. septembrī noslēgts trīspusējs līgums starp Uzņēmumu reģistru, Tieslietu ministriju un SIA "LURSOFT" par datu apmaiņu. Datu apmaiņas rezultātā Uzņēmumu reģistrs elektroniski iegūst informāciju laulāto mantisko attiecību reģistrācijas procesam par laulātajiem piederošajiem nekustamiem īpašumiem no valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas.

Lai uzlabotu klientu apkalpošanu, Uzņēmumu reģistrs 2003. gadā turpināja modernizēt reģionālās nodaļas — uz jaunām, klientiem ērtākām telpām pārcēlās Saldus, kā arī Valmieras reģionālā nodaļa, kas vērtējams kā īpaši nozīmīgs fakts, jo Valmieras nodaļa ir lielākā reģionālā nodaļa pēc apkalpoto klientu īpatsvara (tā apkalpo 18% no visu reģionālo nodaļu apmeklētājiem).

Uzņēmumu reģistrs strādājis arī pie likumdošanas uzlabošanas, izstrādājot grozījumus likumā «Par uzņēmējdarbību», paredzot vienkāršotu to uzņēmumu likvidāciju, kuri neievēro likumā noteiktās prasības par savlaicīgu ziņu sniegšanu Uzņēmumu reģistram. Grozījumu rezultātā Uzņēmumu reģistram sniegta iespēja pilnvērtīgāk kontrolēt, vai uzņēmumu dibināšanas un darbības dokumenti atbilst likuma prasībām, turklāt likumā paredzētie grozījumi jebkurā gadījumā rada iespēju pašiem uzņēmumiem sekot savas darbības dokumentu atbilstībai likumam, tādējādi neradot iespēju Uzņēmumu reģistram veikt likumā paredzētās, bet uzņēmumam nelabvēlīgas darbības. Tas, protams, īpaši svarīgi ir nopietniem un veiksmīgi darbojošies uzņēmumiem, kuriem ir svarīgs savs tēls pārējo uzņēmumu vidū, ārvalstu sadarbības partneru vidū un valsts institūciju redzes lokā. Uzņēmumi varēs justies aizsargāti un būt pārliecināti, ka noslēgtie darījumi ar citiem uzņēmumiem ir droši un neradīsies zaudējumi tikai tāpēc, ka darījuma partneris vairākus gadus pēc kārtas Uzņēmumu reģistrā nav iesniedzis uzņēmuma gada pārskatu. Grozījumi paredz iespēju Uzņēmumu reģistram ierosināt uzņēmumu likvidācijas procesu un izslēgt uzņēmumu no uzņēmumu reģistra vienkāršotā kārtībā, kas būtiski ekonomē valsts budžeta līdzekļus.

2003. gadā Uzņēmumu reģistrs no Tieslietu ministrijas pārņēmis arodbiedrību reģistrēšanu, kā arī aktīvi piedalījies Biedrību un nodibinājumu likuma un Biedrību un nodibinājumu likuma spēkā stāšanās kārtības likuma izstrādē un reformas tehniskā nodrošinājuma sagatavošanā.

2003. gadā pilnveidota Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapa www.ur.gov.lv. Mainīts tās dizains, padarot lapu vizuāli uztveramāku, kā arī izstrādātas lapas versijas angļu un krievu valodā. Tajās pieejama plaša informācija par uzņēmumu un citu subjektu reģistrāciju, kā arī dokumentu paraugu tulkojumi šajās svešvalodās, kas būtiski atvieglo ārvalstu uzņēmēju iespējas iegūt informāciju par uzņēmumu un citu subjektu reģistrēšanu Latvijā.

Kopš 2003. gada 30. jūnija Uzņēmumu reģistra klientiem ir nodrošināta iespēja Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā sekot līdz iesniegto dokumentu izskatīšanas gaitai. Iesniedzot dokumentus Uzņēmumu reģistrā, tie tiek reģistrēti lietvedībā ar noteiktu lietvedības kārtas numuru, kurš ir zināms dokumentu iesniedzējam. Ierakstot šo numuru meklēšanas lauciņā, Uzņēmumu reģistra klients saņem informāciju par iesniegto dokumentu izskatīšanas stāvokli pieprasīšanas brīdī — vai dokumenti jau ir izskatīti, vai tie vēl atrodas izskatīšanā.

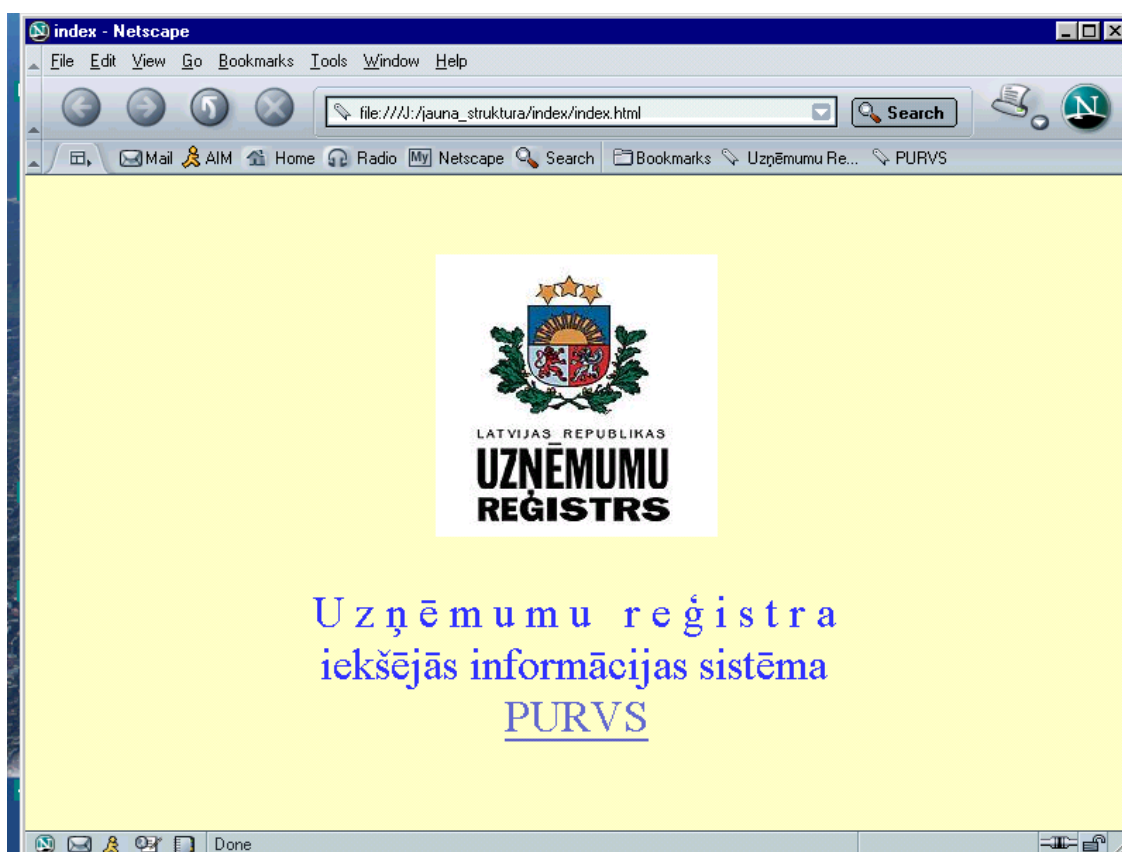
Sekošana dokumentu izskatīšanai Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā

Ikviens interneta mājas lapas apmeklētājs var pieteikties jaunumu saņemšanai no Uzņēmumu reģistra, aizpildot īpašu pieprasījuma veidlapu mājas lapā (ievadot savu elektroniskā pasta adresi). Uzņēmumu reģistrs sniedz šiem interesentiem (t.s. elektroniskajiem abonentiem) informāciju par aktualitātēm iestādes darbībā (izmaiņas likumdošanā un citi jautājumi). 2003. gadā Uzņēmumu reģistrs elektroniskajiem abonentiem pavisam izsūtījis 13 informatīvus paziņojumus.

Uzņēmumu reģistrs 2003. gadā izveidojis iekšējo informācijas sistēmu «PURVS», kas pieejama ikvienam iestādes darbiniekam. Sistēmā ievietoti Uzņēmumu reģistra iekšējie normatīvie akti, nodaļu atskaites un plāni, informācija par personālu, tā izmaiņām, Valsts administrācijas skolas piedāvāto kursu grafiks un cita informācija, kas noderīga Uzņēmumu reģistra personāla darbā. «PURVS» izveide būtiski uzlabojusi personāla informētību par norisēm pašā iestādē, jo sistēma pieejama ikvienam iestādes darbiniekiem un ierēdnim, turklāt par aktuālākās informācijas ievietošanu šajā sistēmā ikviens saņem ziņojumu uz savu elektroniskā pasta adresi.

Uzņēmumu reģistra iekšējās informācijas sistēma «PURVS»

2003. gada 2. jūnijā tika uzsākta Uzņēmumu reģistra galvenā valsts notāra lēmumu publicēšana Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā sadaļā «UR darbība», tādējādi sniedzot metodisku atbalstu Uzņēmumu reģistra klientiem. Lēmumi tiek publicēti to pieņemšanas hronoloģiskajā secībā un to saturs nav mainīts, izņemot gadījumus, kad lēmumos ir iekļauta ierobežotas pieejamības informācija. Šī pasākuma

mērķis ir informēt iedzīvotājus un uzņēmējus par galvenā valsts notāra lēmumiem. Tā realizācija nodrošina lielāku Uzņēmumu reģistra darba atklātību un efektivitāti, jo šādas informācijas brīva pieejamība uzlabo Uzņēmumu reģistra klientu iesniegto dokumentu kvalitāti, to atbilstību likumam, veicina atbilstošo normatīvo aktu vienotu izpratni. Turklāt informācijas publicēšana internetā padara lēmumus ātri un viegli pieejamus.

Lai nodrošinātu Uzņēmumu reģistra saimnieciskās darbības publiskumu, no 2003. gada Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā pieejama apkopota informācija par reģistra noslēgtajiem saimnieciskajiem līgumiem, norādot ar ko līgums noslēgts, līguma priekšmetu, līguma summu un citas ziņas.

IEKŠĒJĀS KONTROLES EFEKTIVITĀTE, PLĀNOTIE UZLABOJUMI

Izvērtējot 2003. gadā veikto auditu rezultātus, iekšējie auditori secinājuši, ka kopumā Uzņēmumu reģistra iekšējās kontroles sistēma ir izveidota un darbojas efektīvi. Auditu rezultāti un iekšējās kontroles sistēmas novērtējums ir attiecīgi atspoguļoti iekšējā audita ziņojumos, kas iesniegti Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram. Vairumā gadījumu iekšējās kontroles veidotas tā, lai atbalstītu vadības apstiprināto iestādes stratēģiju, tās atbilst personāla un finanšu, kā arī riska vadības politikām. Ievērojami uzlabojusies auditoru un auditējamo sadarbība, kuras rezultātā tiek izstrādāti kvalitatīvāki un reālāki ieteikumi. Pārskata periods no iepriekšējiem atšķiras ar to, ka var jau runāt par iekšējās kontroles kultūru, kas iekļaujama iestādes 2003.gada nozīmīgāko sasniegumu vidū.

Salīdzinājumā ar iepriekšējiem pārskata periodiem, 2003. gadā Uzņēmumu reģistra iekšējās kontroles sistēmā notikušas būtiskas pozitīvas pārmaiņas. Ja iepriekšējos gados auditos bieži tika konstatēts, ka iekšējās kontroles sistēma praktiski nav izveidota — nav definēts sistēmas mērķis, nav nozīmēti atbildīgie, nav izstrādātas un dokumentētas procedūras, nav atgriezeniskās saites ar procesa rezultātu, tad 2003. gadā būtiskāko audita atklājumu skaitā vairs nebija pamata kontroļu trūkums. Vairums struktūrvienību vadītāju ir definējuši viņu pārraudzīto iekšējās kontroles sistēmu

mērķus, ir izstrādājuši un praktiskajā darbā pilnveidojuši procedūras, kā arī izvirzījuši kritērijus, pēc kuriem varētu tikt vērtēta iekšējās kontroles sistēmu darbības efektivitāte.

Diemžēl iekšējās kontroles jomā ir arī trūkumi. Būtiskākais no tiem saistīts ar iekšējā audita ieteikumu savlaicīgu ieviešanu. Audita statistika liecina, ka no 2003. gadā sniegtajiem un ieviešamajiem ieteikumiem ieviesti tikai 38%, bet no ieteikumiem, kuri sniegti 2002. gadā un bija jāievieš 2003. gadā, ieviesti 67%. Kopumā no abos pēdējos gados sniegtajiem un 2003. gadā ieviešamajiem ieteikumiem ieviesti 55% audita ieteikumu (2002. gadā — 49%). Turpmāk struktūrvienību vadītājiem būtu jāturpina darbs pie precīzāku ieteikumu ieviešanas termiņu noteikšanas, jāpilnveido sadarbība ar iekšējā audita struktūrvienību, ziņojot par ieteikumu ieviešanas gaitu, problēmām ieviešanas procesā, jāklūst elastīgākiem iekšējās kontroles metožu un paņēmienu izvēlē un pielietošanā. Savukārt iekšējiem auditoriem jāievieš jauna pašreizējais situācijai atbilstošāka audita politika, kura paredz samazināt atbalstu vadībai iekšējo kontroļu izstrādāšanā, vairāk akcentējot iekšējā audita konsultatīvo darbību.

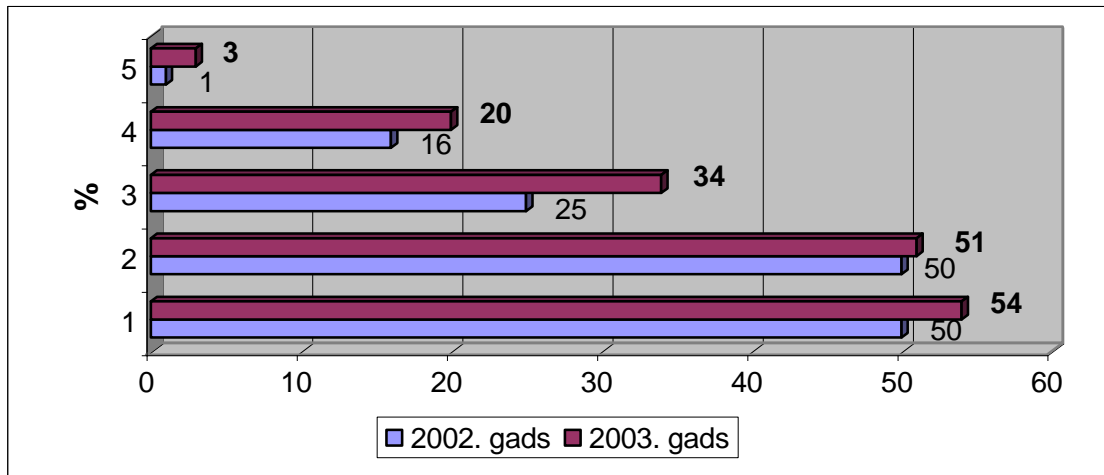
SABIEDRĪBAS APTAUJAS REZULTĀTI

No 2003. gada 2. līdz 16. jūnijam Uzņēmumu reģistra Rīgas birojā tika veikta aptauja ar mērķi noskaidrot Uzņēmumu reģistra apmeklētāju viedokli par iestādes apkalpošanas kultūru un kvalitāti, lai, balstoties uz iegūto informāciju, veiktu pasākumus, kas vērsti uz klientu apkalpošanas kultūras uzlabošanu un iespējamo trūkumu novēršanu. Šāda aptauja notika arī 2002. gadā (no 9. aprīļa līdz 20. novembrim). Abās aptaujās ņēma dalību līdzīgs skaits respondentu — 140 2003. gadā un 129 aptaujā gadu iepriekš. Tādējādi ir lietderīgi salīdzināt abu aptauju datus, lai noskaidrotu, kā ir mainījies respondentu viedoklis par Uzņēmumu reģistra darbību gada laikā. Abu aptauju dati ļāva secināt, ka 2003. gadā salīdzinot ar 2002. gadu, respondenti iestādes apkalpošanas kultūru vērtē kā labu vai ļoti labu.

Uz jautājumu «Kā (kur) parasti mēdzat iegūt informāciju no Uzņēmumu reģistra?» gan šogad, gan arī pērn lielākā daļa respondentu atzina, ka informāciju iegūst, personīgi ierodoties Uzņēmumu reģistra telpās, tomēr, salīdzinot 2002. un 2003.

gada datus, var secināt, ka šādu respondentu īpatsvars ir pieaudzis no 50% līdz 54%. Joprojām ir populāri zvanīt uz Uzņēmumu reģistra un šādu reģistra klientu īpatsvaram arī ir tendence pieaugt — 2002. gadā šādu informācijas iegūšanas veidu atzina 25%, bet 2003. gadā — 34%. Trešais atzītākais veids, kā iegūt informāciju, ir Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā www.ur.gov.lv 2002. gadā 50%, bet 2003. — 51% respondentu atzinuši, ka informāciju no Uzņēmumu reģistra gūst tieši no interneta mājas lapas. Neliels pieaugums vērojams arī Uzņēmumu reģistra sagatavoto metodisko materiālu izmantošanā (2002. gadā — 16% un 2003. gadā — 20%), vairāk ir arī to Uzņēmumu reģistra apmeklētāju, kuri informāciju no Uzņēmumu reģistra gūst, rakstot vēstules uz Uzņēmumu reģistra e-pasta vēstuli info@ur.gov.lv (attiecīgi 1% un 3%). Savukārt arvien mazāk klientu informāciju no Uzņēmumu reģistra vēlētos saņemt pa pastu sūtītā vēstulē: 2002. gadā šādu vēlmi izteica 4 respondenti, bet 2003. gadā — 1. Tāpat 8% respondentu norādījuši, ka viņi informācijas iegūšanai mēdz izmantot arī UR telpās izvietotos informācijas dēļus.

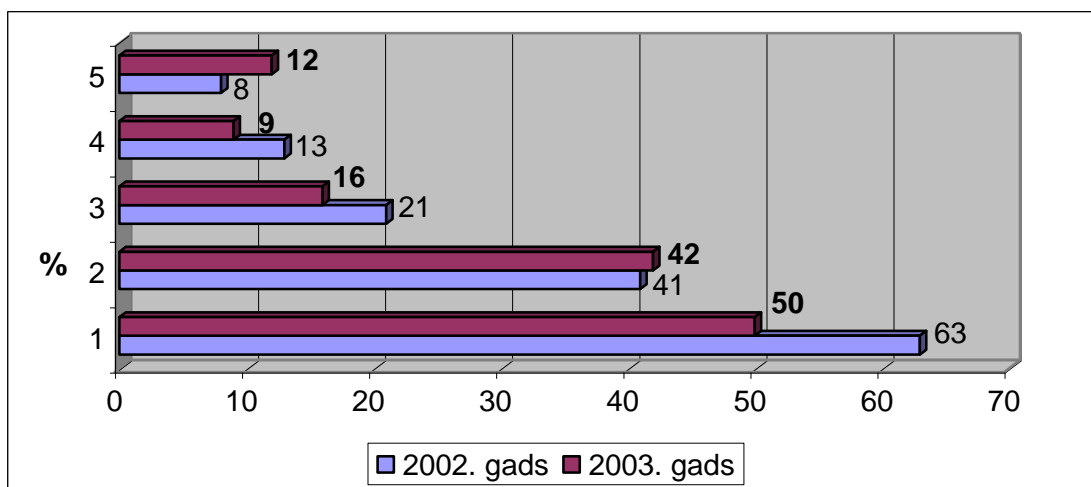
Kā (kur) parasti mēdzat iegūt informāciju no Uzņēmumu reģistra?

- 1 — personīgi ierodoties Uzņēmumu reģistra birojā
- 2 — no Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapas
- 3 — zvanot uz Uzņēmumu reģistru
- 4 — izmantojot Uzņēmumu reģistra sagatavotos metodiskos materiālus
- 5 — rakstot vēstules Uzņēmumu reģistram

Aplūkojot respondentu atbildes uz jautājumu par to, kādā veidā viņi vēlētos saņemt informāciju par Uzņēmumu reģistra un tā aktivitātēm gan 2002. gadā, gan arī 2003. gadā, jāsecina, ka pieauga to respondentu īpatsvars un skaits, kuri informāciju labprāt gūtu, saņemot sev personiski adresētu vēstuli no Uzņēmumu reģistra (2002. gadā 8% jeb 10 respondenti, 2003. gadā 12% jeb 16), kā arī tiešās sarunās ar Uzņēmumu reģistra darbiniekiem (2002. gadā 41% jeb 54 respondenti, 2003. gadā — 42% jeb 59). Tajā pašā laikā citu informācijas avoti zaudēja popularitāti. Tā, informāciju no Uzņēmumu reģistra pa e-pastu 2002. gadā vēlējas saņemt 63% respondentu (jeb 82 no kopējā respondentu skaita — 129), bet 2003. gadā — 50% (jeb 70 no 140), informācijas standos — attiecīgi 13% (17) un 9% (12), plašsaziņas līdzekļos — 21% (28 respondenti) 2002. gadā un 16% (23 respondenti) 2003. gadā. 2003. gada aptauja parādīja, ka 5% respondentu (7) informācija no Uzņēmumu reģistra vēlētos saņemt uz informācijas dēļiem, bet vēl 4% (6) — Uzņēmumu reģistra rīkotajos semināros u.c. pasākumos; pērn šādi atbilžu varianti aptaujā netika piedāvāti.

Kādā veidā Jūs vēlētos saņemt informāciju par Uzņēmumu reģistra un tā aktivitātēm?

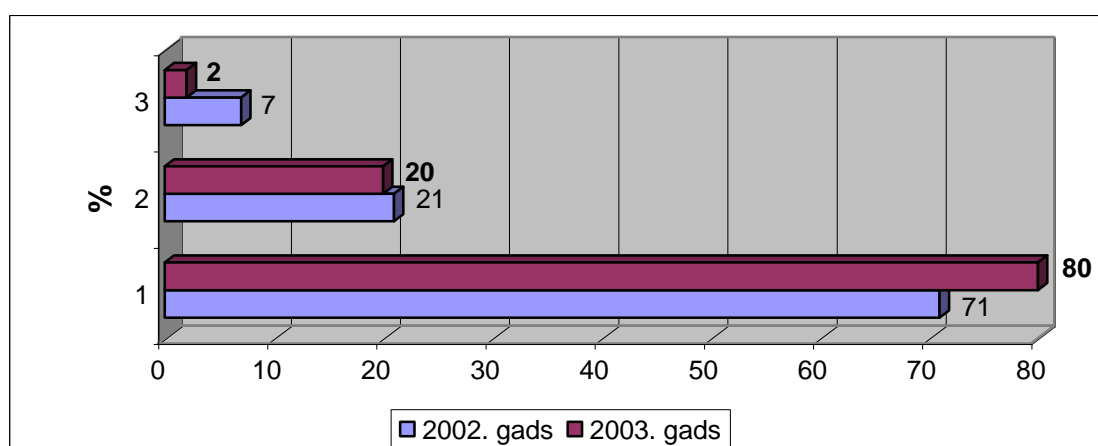

- 1 — pa e-pastu
- 2 — tiešās sarunās ar Uzņēmumu reģistra darbiniekiem
- 3 — plašsaziņas līdzekļos
- 4 — informācijas standos

Runājot par Uzņēmumu reģistra apkalpošanas kultūras un kvalitātes novērtēšanu, jānorāda, ka 2002. gada aptaujā šī kritērija novērtēšanai tika izmantota atzīmju skala, bet 2003. gadā — vārdiem formulēti atbilžu varianti. Salīdzinot ar 2002. gadu, 2003. gadā bija pieaudzis to klientu skaits, kas Uzņēmumu reģistra sniegto apkalpošanas kultūru un kvalitāti vērtē kā ļoti labu/ teicamu vai labu — 2002. gadā šādi atzina 71% respondentu (92), savukārt 2003. gadā — 80% (111). Nedaudz saruka to respondentu skaits, kuri UR apkalpošanas kultūru un kvalitāti novērtējuši kā apmierinošu — 2002. gadā 21% (28 respondenti), 2003. gadā — 20% (26); vēl zemāks vērtējums (neapmierinoši, vāji) 2002. gadā bijis 7% respondentu (8), 2003. gadā — 2% (3 respondenti).

Kā Jūs vērtējat Uzņēmumu reģistra klientu apkalpošanas kultūru un kvalitāti?

- 1 — ļoti labi/ teicami
- 2 — apmierinoši
- 3 — vāji

Atbildot uz jautājumu par iespējamajiem uzlabojumiem Uzņēmumu reģistra klientu apkalpošanas servisa uzlabošanā, gan 2002., gan arī 2003. gada aptaujas dalībnieki norādīja, ka būtu nepieciešams samazināt garās rindas, it sevišķi tradicionālo pusdienas pārtraukumu laikā (12.00—13.00), nodrošinot, ka klientu apkalpošanas zālē strādā vairāk darbinieku nekā pašlaik šajā laikā; tāpat arī lūgums atjaunot Uzņēmumu reģistra juristu vai notāru konsultācijas. Atšķirībā no 2002. gada aptaujas 2003. gada aptaujā

respondenti atzinuši, ka vēlētos, lai Uzņēmumu reģistra rīkotu vairāk informatīvu lekciju, kuros varētu uzzināt ne tikai plašāku informāciju par Uzņēmumu reģistra kompetencē esošiem jautājumiem, bet arī uzdot sev neskaidros jautājumus speciālistiem.

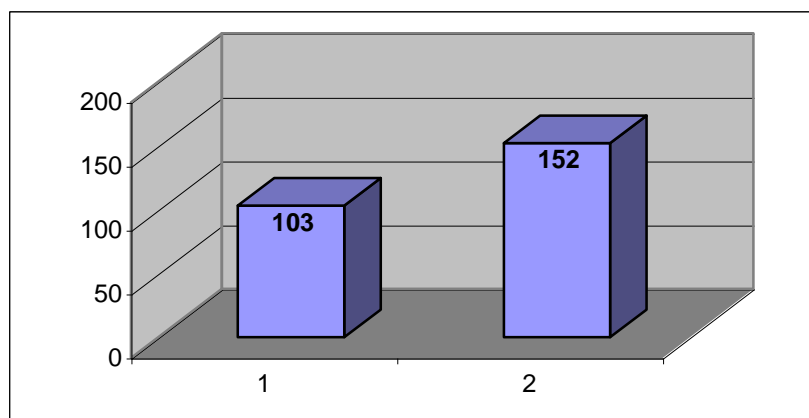
2004. gadā Uzņēmumu reģistrs ir plānojis veikt Rīgas biroja klientu aptauju un aptauju «Uzņēmumu reģistra klientu apmierinātība ar iespēju saņemt informāciju pa tālruni», savukārt 2005. gadā — pētījumu par Komerclikuma reformas norisi un pētījumu par Uzņēmumu reģistra pakalpojumu pieejamību elektroniskā veidā.

PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

2003. gadā Uzņēmumu reģistrā pavisam strādāja 142 personas, tajā skaitā 71 darbinieks un 71 ierēdnis. No visa reģistra personāla 91 ierēdnim/ darbiniekam bija augstākā izglītība, savukārt 34 ierēdņi/ darbinieki studēja augstākajās mācību iestādēs. Pērn gadā darbam Uzņēmumu reģistrā tika pieņemti 8 ierēdņi un 23 darbinieki, bet atbrīvoti no darba — 4 ierēdņi un 16 darbinieki.

2003. gadā Valsts administrācijas skolas rīkotos mācību kursus apmeklēja 152 Uzņēmumu reģistrā nodarbinātie, no tiem 116 ierēdņi un 36 darbinieki.

Valsts administrācijas skolas mācību kursu apmeklējušo Uzņēmumu reģistra ierēdņu un darbinieku skaits 2002. un 2003. gadā

1 — 2002. gadā
2 — 2003. gadā

Apmeklētēkie Valsts administrācijas skolas mācību kursi pārskata periodā:

- Administratīvais process iestādē;
- Eiropas Savienības pamatnostādnes;
- Laika menedžments;
- Personāla vadīšana;
- Darba tiesības;
- Lēmumu pieņemšanas metodes;
- Lietvedības dokumentu noformēšana un izstrāde.

PROGNOZES UN PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM

2005. gada sākums būs Komerclikuma reformas finišs, jo uzņēmumi pieteikumus pārreģistrācijai Uzņēmumu reģistrā var iesniegt līdz 2004. gada 31.decembrim. Līdz ar to 2005. gada sākumā saskaņā ar Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumu ir paredzēts pabeigt uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) pārreģistrāciju, līdz ar to šis gads ir pēdējais, lai saskaņā ar uzņēmējdarbību regulējošiem likumiem dibinātie un reģistrētie uzņēmumi pārreģistrētos komercreģistrā. Šis termiņš arī nosaka Uzņēmumu reģistra 2004. gada prioritāti, kur liels uzsvars tiks likts uz uzņēmēju informēšanu un mobilizēšanu pārreģistrēties savlaicīgi.

2004. gada nozīmīgākais notikums ir Komerclikuma reformas finišs – šādi tas vērtējams gan pēc nozīmīguma, gan arī pēc reformas apjoma. Komerclikuma reforma skar lielāko daļu uzņēmumu un tās mērķis ir padarīt uzņēmējdarbības vidi pievilcīgāku. Vērtējot reformas gaitu, jāteic ka tā norit veiksmīgi, taču lielākais darba apjoms vēl ir priekšā. Līdz 2004. gada sākumam pārreģistrējies 9181 uzņēmums un, pēc Uzņēmumu reģistra aplēsēm, tas ir 23% no Uzņēmumu reģistrā reģistrētajiem subjektiem, uz kuriem attiecas Komerclikuma spēkā stāšanās likuma prasības un kuri reāli arī pašreiz darbojas.

Kopā komercreģistrā reģistrēti 21 007 subjekti, no kuriem 9181 ir pārreģistrēts no uzņēmumu reģistra un 11 826 — dibināti no jauna. Lielākā pārreģistrācijas aktivitāte bijusi 2003. gada jūlijā un decembrī, kad attiecīgi pārreģistrēti 1362 un 1074 uzņēmumi. Lai aicinātu uzņēmējus savlaicīgi veikt uzņēmumu pārreģistrāciju,

Uzņēmumu reģistrs plāno atsākt vērienīgas informatīvas akcijas kopā ar uzņēmējdarbību atbalstošām organizācijām. Tā, piemēram, 2003. gada 24.decembrī noslēgts sadarbības līgums starp Uzņēmumu reģistru un Latvijas Attīstības aģentūru par sadarbību uzņēmēju informēšanā, tajā skaitā Komerclikuma reformas jautājumos.

Sīkāka informācija par pārreģistrācijas noteikumiem un dokumentu paraugi pieejami Uzņēmumu reģistra interneta mājas lapā www.ur.gov.lv (arī krievu un angļu valodā).

2004. gada 1. aprīlī stājas spēkā Biedrību un nodibinājumu likums, kas nosaka biedrību un nodibinājumu darbības pamatprincipus, organizatorisko struktūru, likvidāciju un reorganizāciju, kā arī reģistrācijas kārtību biedrību un nodibinājumu reģistrā. Sākot ar 2004. gada 1. aprīli sabiedriskās organizācijas vai to apvienības varēs pārreģistrēties biedrību un nodibinājumu reģistrā, lai varētu darboties saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likumu.

No 2004. gada 1. maija tiks piemērota Eiropas padomes regula par Eiropas ekonomisko interešu grupām (EEIG). Tā dos iespēju Latvijas juridiskām un fiziskām personām iesaistīties starptautiskās personālsabiedrībās — Eiropas ekonomisko interešu grupējumos, kurās apvienojušies biedri no dažādām Eiropas Savienības dalībvalstīm. EEIG tiek dibinātas, lai veicinātu savu biedru ekonomiskās darbības attīstību un tās mērķis nav peļņas gūšana.

2004. gada 8. oktobrī stāsies spēkā arī Eiropas Padomes regula par Eiropas uzņēmējsabiedrības statūtiem (SE). Eiropas uzņēmējsabiedrība ir īpašs akciju sabiedrības veids, kuras galvenā priekšrocība ir tāda, ka tā var pārcelt savu juridisko adresi no vienas ES dalībvalsts uz citu, neveicot likvidāciju un nedibinot jaunu sabiedrību ES dalībvalstī, uz kuru Eiropas sabiedrības juridiskā adrese tiek pārcelta. Minētā regula paredz prasības, kādām šai akciju sabiedrībai ir jāatbilst, kā arī īpašu kārtību, kādā notiek juridiskās adreses pārcelšana.

Tāpat no 2004. gada sākuma Uzņēmumu reģistrs paplašinājis sniegto pakalpojumu klāstu — turpmāk klientiem par atsevišķu samaksu būs iespējams pasūtīt komersanta pieteikumu un Uzņēmumu reģistra izstrādāto dokumentu paraugu aizpildīšanu un izdrukāšanu, kā arī dokumentu caursūšanu, lapu numurēšanu, laminēšanu. Uzņēmumu reģistrs piedāvās arī sagatavot iestādes izziņu tulkojumus

angļu, vācu un krievu valodā un izsniegt normatīvos aktus no Uzņēmumu reģistra sagatavotā normatīvo aktu saraksta. Tāpat klienti varēs izmantot iespēju dzēst reģistrācijas pieteikumu paātrinātā kārtībā.

STARPTAUTISKIE PROJEKTI

Nodrošināta reģistra starptautiskā sadarbība ar Eiropas komercrēģistriem:

- nodrošināta reģistra pārstāvja darbība Eiropas Biznesa reģistra (EBR) Valdē, piedaloties Valdes sēdēs gan ārpus Latvijas, gan kontaktējoties ar EBR locekļiem ar elektroniskā pasta starpniecību, kā arī telefoniski;
- 2003. gadā reģistra Informātikas nodaļas vadītāja Signe Jantone kā EBR valdes locekle piedalījiesies četrās ikgadējās EBR sanāksmēs.

Uzņēmumu reģistra pārstāvis no 2003. gada 13. līdz 16. septembrim un no 29. novembra līdz 2. decembrim piedalījās Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus ģenerāldirektorāta rīkotajā komerciesību ekspertu grupas sanāksmēs. To gaitā tika izskatīti jautājumi par izmaiņām dažādu komerciesību regulējošo normatīvo aktu darbības regulējumā — Eiropas Savienības darbības plāns komerciesību modernizēšanai un korporatīvās vadības (*Corporate Governance*) uzlabošanai, 2. komerciesību direktīvas attiecībā uz akciju sabiedrības veidošanu un to kapitāla saglabāšanu un mainīšanu vienkāršošana un 14. direktīvas par atrašanās vietas pārvietošanu projekts.

Sanāksmju laikā Uzņēmumu reģistrs nodibinājis kontaktus ar Eiropas Savienības dalībvalstu un kandidātvalstu komerciesību ekspertiem, kā arī panācis vienošanās ar Lietuvas pārstāvjiem apmainīties ar informāciju dažādu jautājumu praktiskā risināšanā, kā arī komerciesību direktīvu piemērošanā un ieviešanā.

Dānijas Ārlietu ministrijas akceptētās pirmspievienošānās palīdzības programmas ietvaros realizētajā projektā «Palīdzība Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram pirms iestāšanās Eiropas Savienībā» Dānijas komerciesību eksperti konsultēja Uzņēmumu reģistra speciālistus Komerclikuma normu un Eiropas Savienības regulu uzņēmējsabiedrību tiesību jomā piemērošanas jautājumos, kā arī informēja par jaunākajām tendencēm Eiropas Savienības uzņēmējsabiedrību tiesību

jomā. Sadarbība programmas ietvaros sākās 2003.gada janvārī un noslēdzās 2003.gada decembrī, Dānijas ekspertiem un Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram parakstot noslēguma ziņojumu, kurā atspoguļoti sadarbības rezultāti.

Projekts deva ieguldījumu ekonomiski izdevīga, tiesiski korekta (saskaņā ar Latvijas Republikas Komerclikumu un Eiropas Savienības tiesībām) un prioritāra procesa radīšanā Komerclikuma normu piemērošanai. Turklāt tika sasniegts zināms progress arī attiecībā uz Uzņēmumu reģistra un citu Latvijas Republikas institūciju, kas nodarbojas ar komercietiesību jautājumiem, sadarbības veicināšanā. Šajā sakarā jāatzīmē, ka problēmas attiecībā uz firmu reģistrāciju un preču zīmju aizsardzību atrisinātas sadarbībā ar Patentu valdi.

Saskaņā ar projekta rezultātiem un, ņemot vērā Dānijas ekspertu ieteikumus (rekomendācijas), Uzņēmumu reģistrs apsvēra un ieteica ierosināšanai vairākus grozījumus Komerclikumā.

Lai sagatavotu priekšlikumus grozījumiem Komerclikumā, Uzņēmumu reģistrs piedalījās Tieslietu ministrijas darba grupā. Tāpat iestādes juristi piedalījās priekšlikumu izstrādē Eiropas Savienības tiesību aktu ieviešanai attiecībā uz Eiropas uzņēmēj sabiedrību (SE).

Projekta darbības laikā Eiropas Komisija publicēja darbības plānu komercietiesību modernizēšanai un korporatīvas vadīšanas (*Corporate Governance*) uzlabošanai Eiropas Savienībā (COM/2003/0284 Final). Par šo darbības plānu notika ievada diskusijas ar mērķi identificēt nepieciešamību turpmākiem grozījumiem Komerclikumā.

FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance latos)

Nr.p.k		Gada sākumā	Gada beigās
1.	<i>Aktīvi:</i>	374 998	203 603
1.1.	<i>ilgtermiņa ieguldījumi</i>	339 230	172 756
1.2.	<i>apgrozāmie līdzekļi</i>	35 768	30 847
2.	<i>Pasīvi:</i>	374 998	203 603
2.1.	<i>pašu kapitāls</i>	349 433	194 072
2.2.	<i>kreditori</i>	25 565	9531

Iemaksas starptautiskajām organizācijām

Nr.p.k.	Organizācijas nosaukums	Iepriekšējā gadā	Pārskata gadā
	<i>EBR</i>	3130	3365

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums (latos)

Nr. p.k		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	<i>Ieņēmumi (kopā):</i>	1 158 987	952 733	947 707
1.1.	<i>dotācija no vispārējiem ieņēmumiem</i>	1 158 899	947 233	947 220
1.2.	<i>maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi</i>	88	5500	487
2.	<i>Izdevumi (kopā):</i>	1 107 287	952 733	1 087 909
2.1.	<i>uzturēšanas izdevumi (kopā):</i>	90 3548	952 733	936 594
2.1.1.	<i>atalgojumi</i>	410 221	473 521	476 101
2.1.2.	<i>komandējumi</i>	11 292	3657	3398
2.1.3.	<i>subsīdijas un dotācijas</i>	-	-	-
2.1.4.	<i>pārējie uzturēšanas izdevumi</i>	482 035	475 555	457 095
2.2.	<i>izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):</i>	203739	-	151315
2.2.1.	<i>kapitālās iegādes</i>	108409	-	151315
2.2.2.	<i>kapitālais remonts</i>	10240	-	-
2.2.3.	<i>investīcijas</i>	85090	-	-
3.	<i>Nodarbinātība:</i>			
3.1.	<i>faktiskais nodarbināto skaits</i>	133	-	136
3.2.	<i>vidējā darba alga</i>	245	-	242

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi pašu ieņēmumi (latos)

Nr. p.k.	<i>Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	<i>Izcenojums</i>	<i>Faktiskie ieņēmumi</i>
	<i>Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem — kopā:</i>		
	<i>tajā skaitā pa veidiem:</i>		
	<i>Informācijas sniegšana no ārvalstu komercrēģistriem</i>	<i>4</i>	<i>32</i>
	<i>Dokumentu kopijas izgatavošana no lietvedības lietām</i>	<i>0,08</i>	<i>455</i>

Uzņēmumu reģistra 2003.gada publisko gadu pārskatu sagatavoja Sabiedrisko attiecību nodaļa